VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus
kevät 2022

4.5.2022
Talousvaliokunta
Finanssineuvos Jukka Railavo
Kansantalousosasto

Venäjän hyökkäys Ukrainaan synkentää talouden näkymiä

Keskeiset ennusteluvut

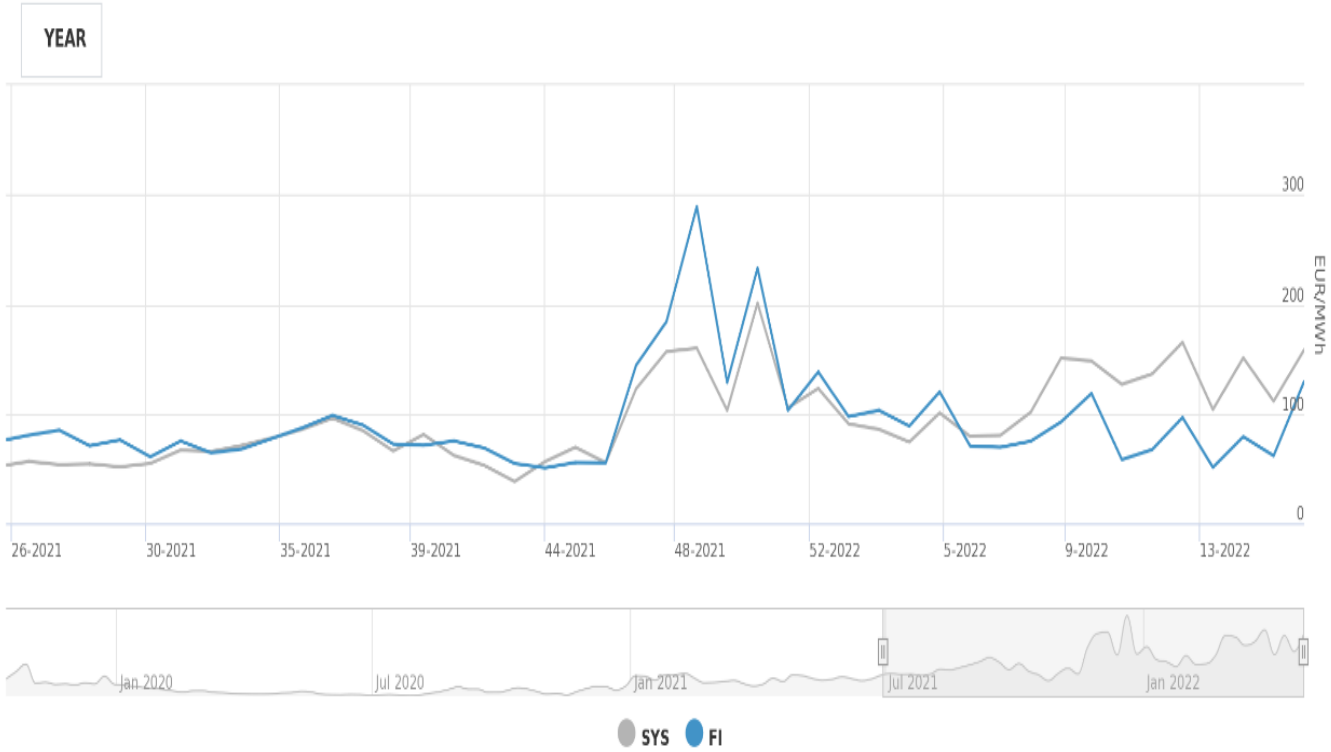
	2020 mrd. euroa	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	238	1,2	-2,3	3,5	1,5	1,7	1,5
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	85	2,4	-6,6	5,3	2,6	3,7	4,2
Kokonaistarjonta	**323**	**1,5**	**-3,5**	**4,0**	**1,8**	**2,3**	**2,3**
Tavaroiden ja palvelujen vienti	85	6,7	-7,5	4,7	2,0	4,4	5,1
Kulutus	179	1,1	-2,7	3,2	2,1	0,9	1,0
yksityinen	122	0,7	-4,1	3,1	2,0	1,7	1,5
julkinen	58	2,0	0,4	3,2	2,2	-0,8	-0,2
Investoinnit	58	-1,5	-0,3	1,2	2,2	2,9	2,0
yksityiset	46	-2,3	-2,9	4,6	0,9	2,1	3,2
julkiset	12	2,4	11,2	-12,0	8,5	6,1	-2,9
Kokonaiskysyntä	**323**	**1,5**	**-3,6**	**3,8**	**2,4**	**2,8**	**2,8**
kotimainen kysyntä	238	-0,4	-2,1	3,5	2,5	2,1	1,8

- Kuluttajahintojen nousu vähentää ostovoimaa, ja lisääntynyt epävarmuus lykkää kulutusta.
- Palvelujen kulutus lisääntyy koronaepidemian hiipuessa.
- Vienti ja teollisuustuotanto kasvavat hitaasti, koska
  - Suomen ulkomaankauppa Venäjän kanssa lähes loppuu
  - kerrannaisvaikutuksena vienti EU-maihin hidastuu
  - palveluiden vienti säilyy vahvana.
- Yksityisten investointien kasvu hidastuu, kun epävarmuus keskeyttää hankkeita ja lykkää niitä myöhemmäksi.
- Hallituksen päätökset kasvattavat julkista kulutusta ja investointeja.

Energian ja raaka-aineiden hinnat pysyttelevät korkealla

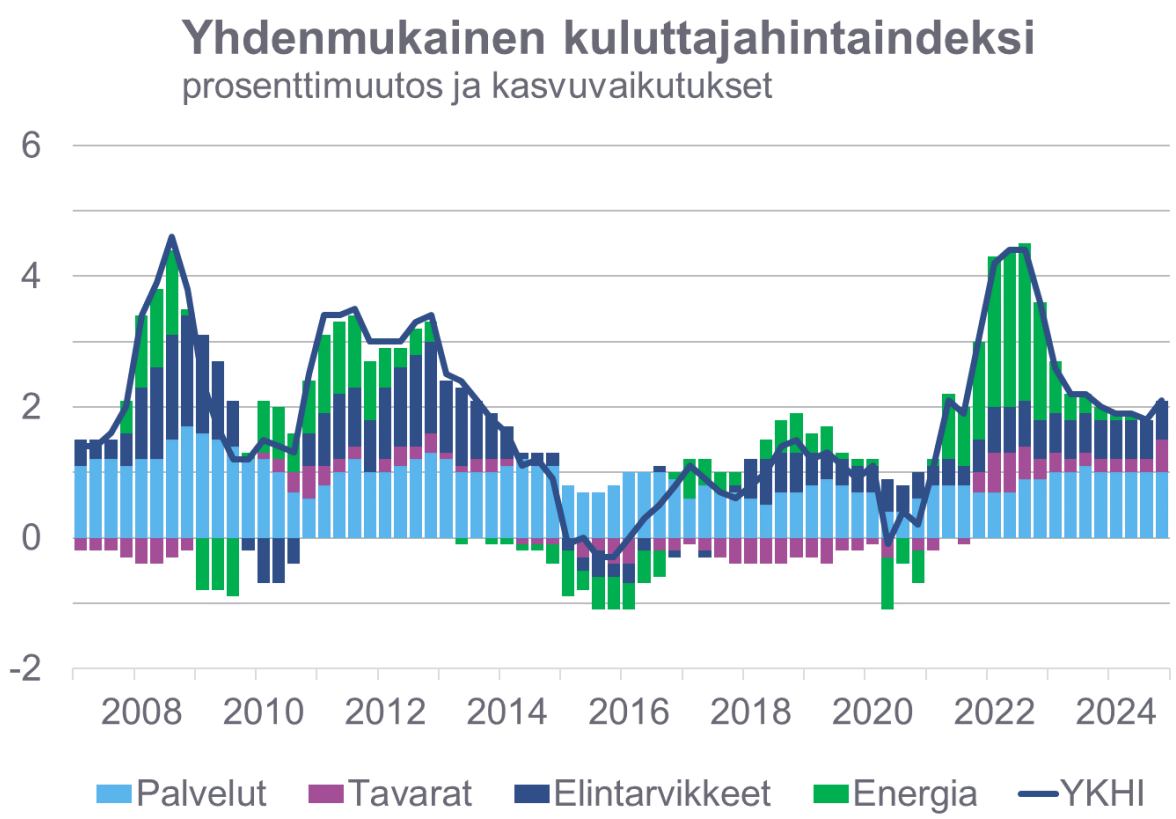

Sähkön markkinahinta viikkotasolla

FINANSMINISTERIET

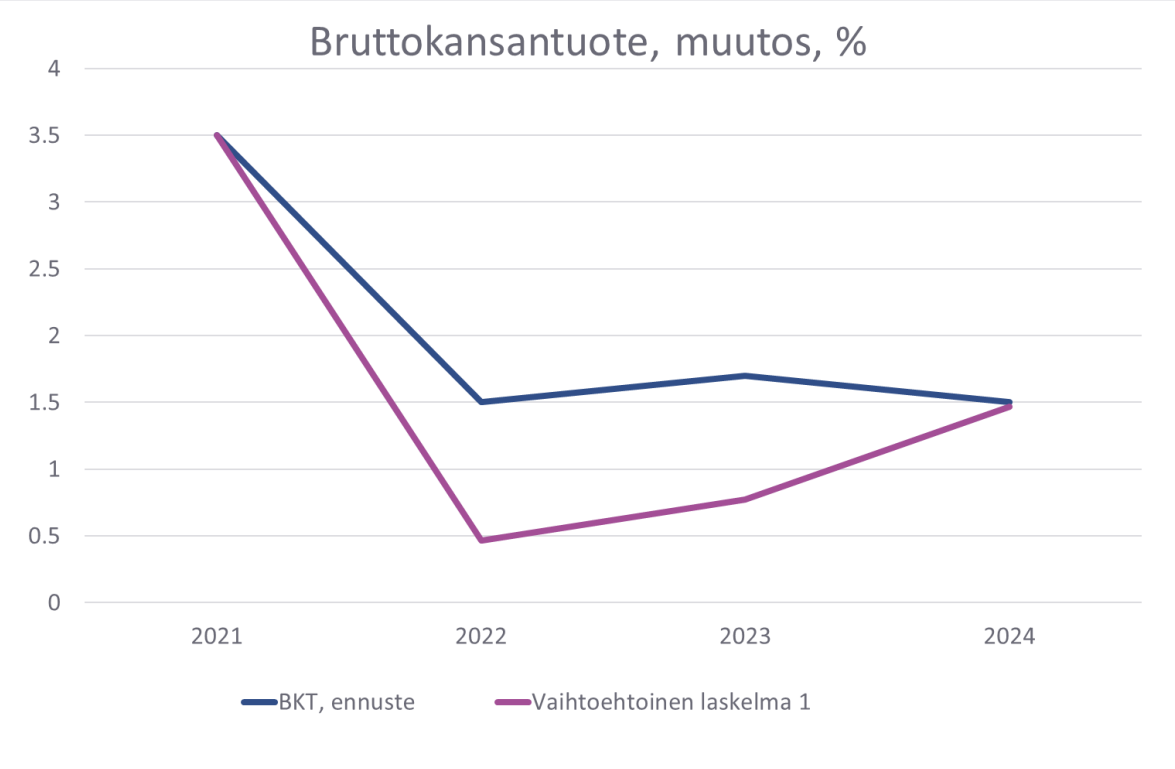
Venäjän hyökkäys kiihdytti inflaatiota entisestään

- Koronapandemia kiihdytti inflaatiota vuoden 2021 loppupuolella.
- Venäjän hyökkäys on kiihdyttänyt inflaatiota edelleen.
- Kiihtymisen tärkein syy on energian hintojen nopea nousu.
- Maaliskuussa kuluttajahintaindeksi oli 5,8 %.
- Huhtikuun ennakon mukaan 5,6 %
  - Ruuan ja tavaroiden hintojen nousu kiihtyy
  - Energian hintojen nousu hidastuu

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

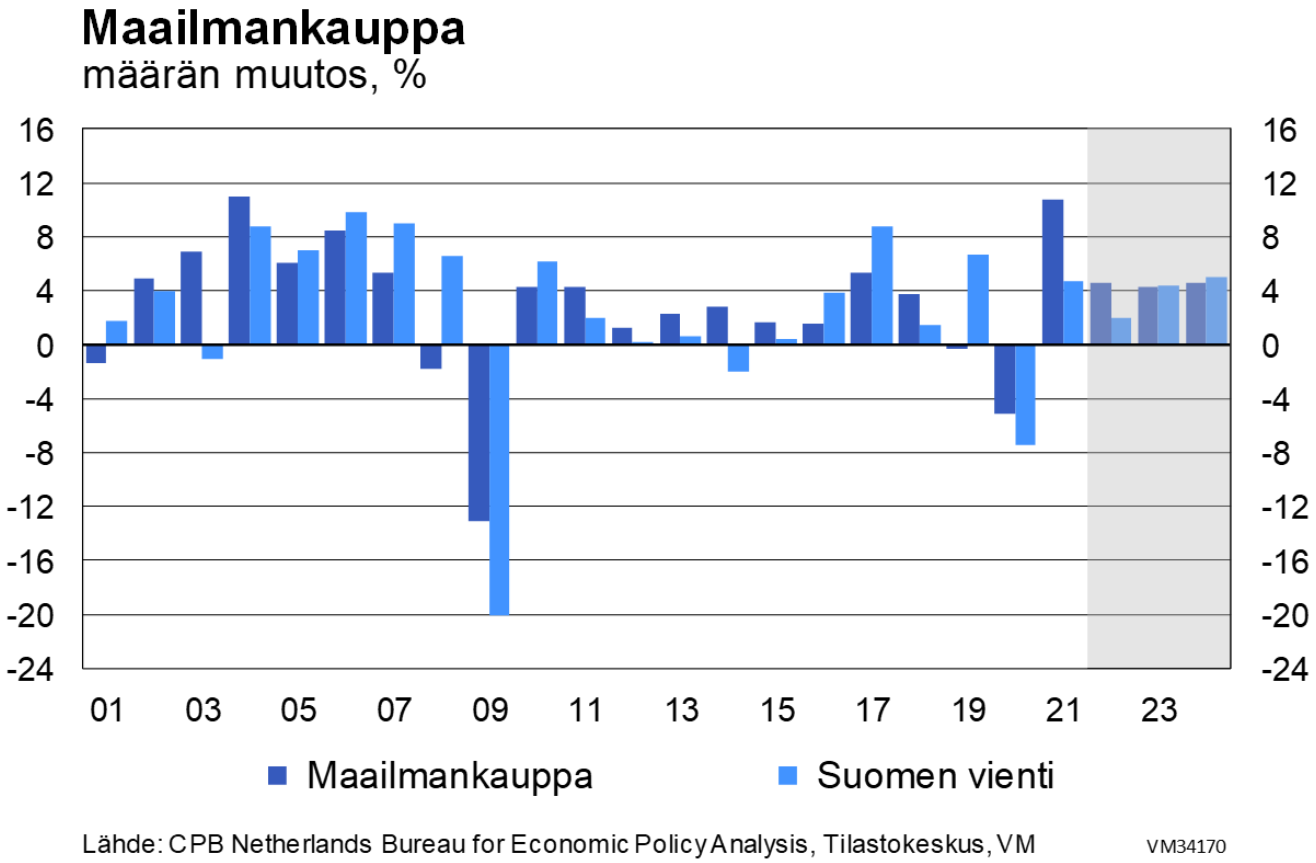
Pakotteiden lisääntyminen heikentää kasvua, mutta taantuma on epätodennäköinen

- Ennusteessa oletetaan, että nykyiset talouspakotteet jäävät voimaan puolin ja toisin.
  - Raaka-aineiden ja energian saatavuus Venäjältä Eurooppaan häiriintyy mutta ei keskeydy.
- Vaihtoehtoislaskelma:
  - Raaka-aineiden ja energian saatavuus Venäjältä päättyy äkillisesti kokonaan
    - Inflaatio kiihtyy 6,2 %:iin ja vähentää ostovoimaa.
    - Energian saatavuus pienentää teollisuustuotannon kasvua.
    - Luottamus heikkenee edelleen.
    - Kerraisnaisvaikutus vientikysynnänkautta kautta pienentää bkt:n kasvua lisää.
- .

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

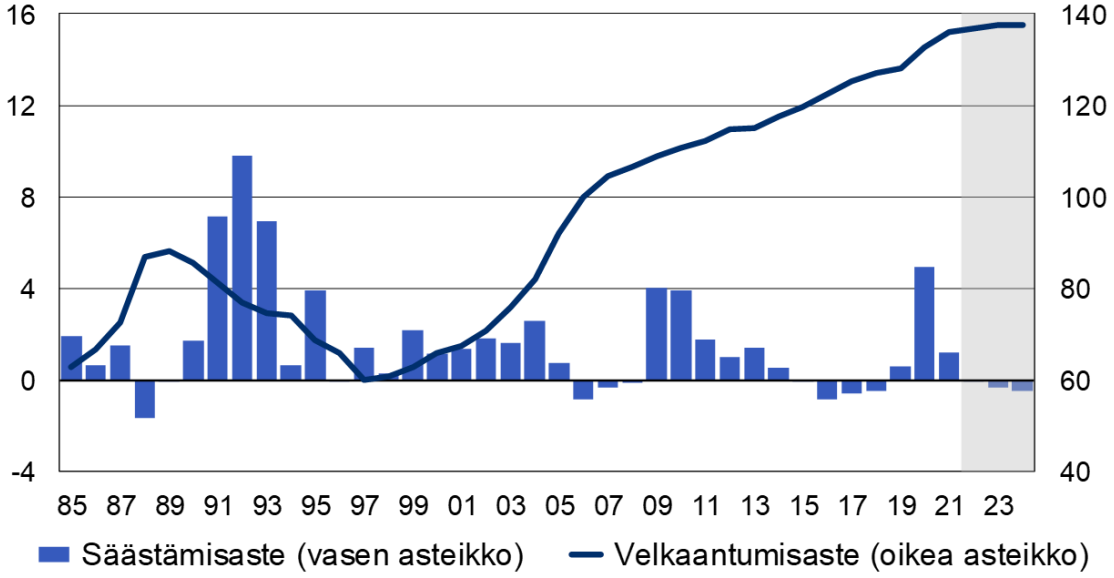
Epävarmuus heikentää luottamusta sekä ulkomaankauppaa ja kiihdyttää inflaatiota

- Venäjä on ajautunut syvään talouskriisiin.
  - Ulkomaiset yritykset siirtävät toimintojaan pois Venäjältä.
  - Vienti vähenee länsimaiden rajoittaessa energian tuontia Venäjältä.
  - Tuonti reagoi vientiäkin voimakkaammin.
  - Maksujärjestelmän rajoitukset haittaavat talouden toimintaa.
  - Nopea inflaatio pienentää palkansaajien reaalituloja.
- Venäjä on arvossa mitattuna Suomen toiseksi tärkein tuontimaa (11 %) ja viidenneksi tärkein vientimaa (5 %).
- Viennin arvonlisällä mitattuna Venäjän merkitys Suomelle on suurempi kuin EU-maille keskimäärin.
- Euroopan kasvun hidastuminen vähentää myös Suomen ulkomaankauppaa EU-maihin tilapäisesti.

Yksityinen kulutus kasvaa reaaliansioiden vauhtia

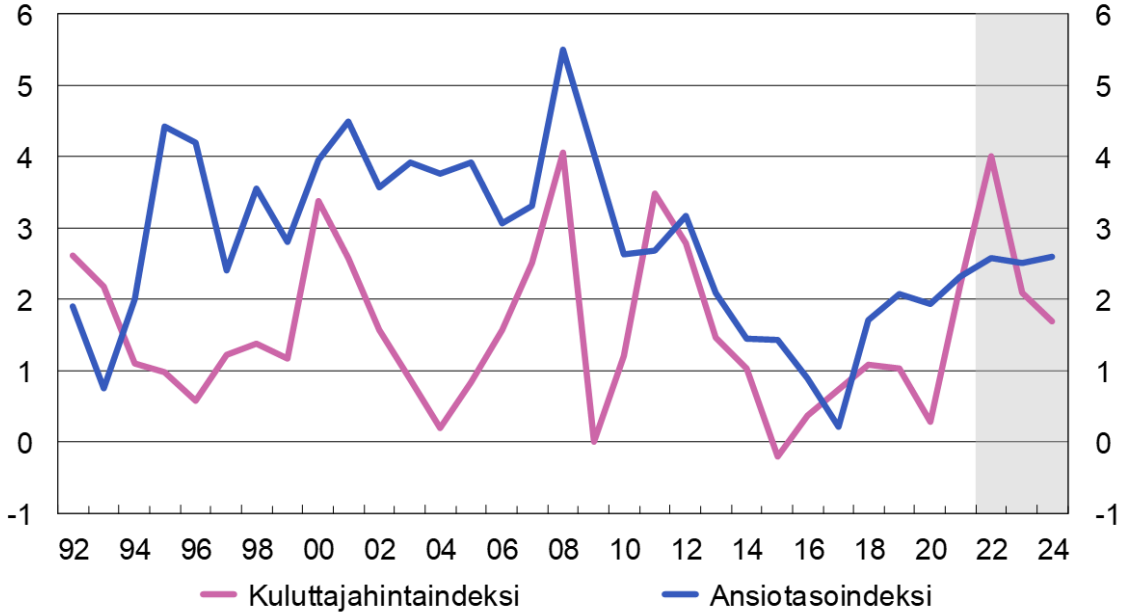
Kotitalouksien säästäminen ja velkaantuminen
osuus käytettävissä olevista tuloista, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi
muutos vuodentakaiseen, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

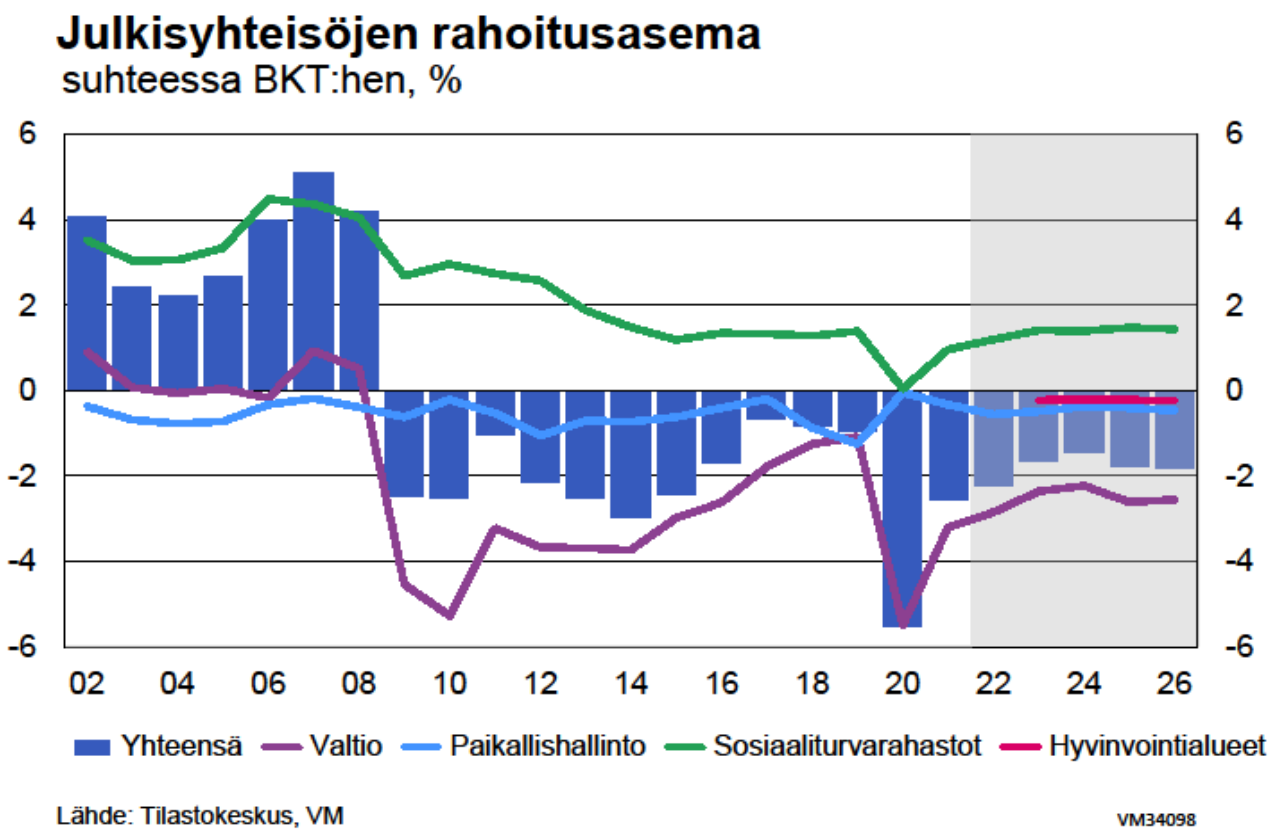
VM34170

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus
kevät 2022

Julkinen talous vahvistuu lyhyellä aikavälillä mutta alkaa myöhemmin heiketä

- Alijäämä pienenee vielä lyhyellä aikavälillä, minkä jälkeen se alkaa kasvaa.
- Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa heijastuu Suomen julkiseen talouteen ja alkaa näkyä alijäämässä kuluvana vuonna.
- Julkisessa taloudessa arvioidaan olevan noin 5,5 miljardin euron alijäämä vuonna 2026.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

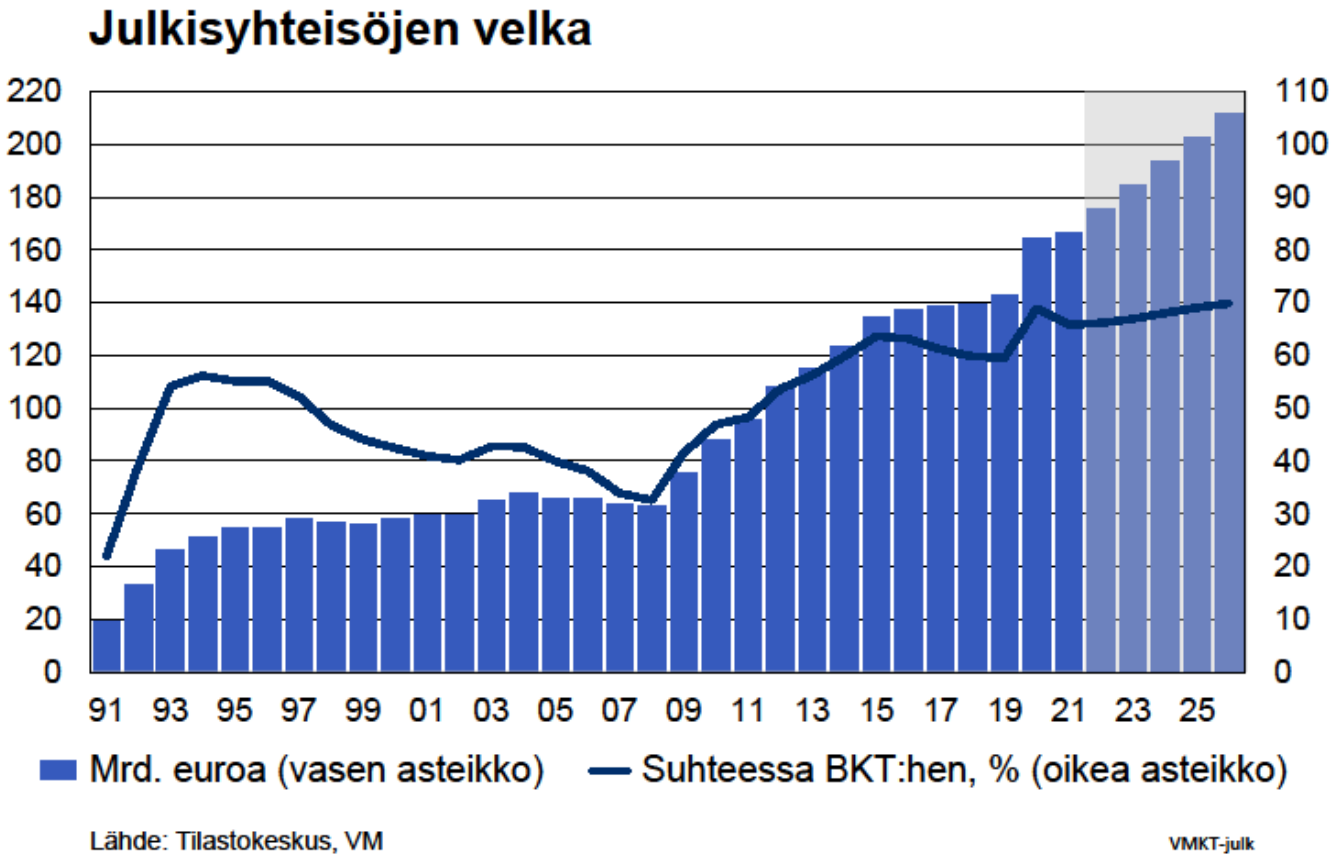
Pandemian vaikutusten torjumisesta varautumiseen

- Koronaepidemian aikana päätettiin mittavista määräaikaisista tukitoimista, joiden oletetaan päättyvän tänä ja ensi vuonna.
- Venäjän hyökkäyssodan johdosta kehysriihessä päätettiin mittavista varautumis- ja tukitoimista.
- Toimenpiteiden mittaluokat ovat suuria, mikä korostaa puskureiden tärkeyttä.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Velkasuhde kääntyy uudelleen kasvuun

- Talouskasvun hidastuminen ja varautumistoimet kääntävät velkasuhteen kasvuun keskipitkällä aikavälillä.
- Pidemmällä aikavälillä kasvavat ikääntymismenot ja korkomenot yhdessä hitaan kasvun kanssa kiihdyttävät velkasuhteen kasvua.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET